

ISO 14001:2015 vs ISO 14001:2026

(05.05.2026)

Krótką notatką porównawczą - istotne różnice, konsekwencje i działania do aktualizacji SZŚ

Poniżej jest zestawienie najważniejszych zmian pomiędzy PN-EN ISO 14001:2015-09 a PN-EN ISO 14001:2026-04 w formie praktycznej tabeli, do wykorzystania w projekcie aktualizacji systemu zarządzania środowiskowego, komunikacji z klientem oraz materiałach informacyjnych.

Uwaga: PN-EN ISO 14001:2026-04 zastępuje PN-EN ISO 14001:2015-09. Zmiana ma charakter technicznej rewizji i doprecyzowania wymagań, a nie całkowitej przebudowy systemu.

Nie należy budować systemu zarządzania od nowa. Należy wykonać „gap analysis” i zaktualizować wybrane obszary, jeśli w ogóle wystąpią...

Istotne różnice

Obszar / punkt	ISO 14001:2015 - było	ISO 14001:2026 jest	Znaczenie praktyczne
4.1 Kontekst organizacji	Ogólne wymaganie uwzględnienia warunków środowiskowych wpływających na organizację lub będących pod jej wpływem.	Podano przykłady do uwzględnienia w ramach kontekstu: poziomy zanieczyszczeń, dostępność zasobów naturalnych, zmiana klimatu, bioróżnorodność, stan ekosystemów.	Rozszerzyć analizę kontekstu o klimat, zasoby, bioróżnorodność, ekosystemy i zanieczyszczenia.
4.2 Strony zainteresowane	Określenie stron, ich potrzeb i oczekiwań oraz tych, które stają się zobowiązaniami zgodności.	Trzeba określić również, które potrzeby i oczekiwania będą adresowane przez SZŚ.	Wskazanie, że wymagania stron zainteresowanych trzeba uwzględniać w systemie zarządzania.
6.1 Struktura planowania	6.1.1 ogólne, 6.1.2 aspekty, 6.1.3 zobowiązania zgodności, 6.1.4 planowanie działań.	W wersji 2025 struktura wygląda: 6.1.1 wymagania ogólne, 6.1.2 aspekty, 6.1.3 zobowiązania zgodności, 6.1.4 ryzyka i szanse, 6.1.5 planowanie działań.	Najważniejsza zmiana to zmiana strukturalna: ryzyka i szanse stają się osobnym, czytelnym punktem. W wersji 2025 ułożono w bardziej logiczny sposób ten punkt.

Obszar / punkt	ISO 14001:2015 - było	ISO 14001:2026 jest	Znaczenie praktyczne
6.1.2 Aspekty środowiskowe	Uwzględniano zmiany, warunki nietypowe i racjonalnie przewidywalne sytuacje awaryjne.	Wyraźniej wskazano warunki normalne i nienormalne, zmiany oraz potencjalne sytuacje awaryjne; dodano uwagę o etapach cyklu życia.	To standardowo uwzględniano w dotychczasowych systemach zarządzania, ale warto sprawdzić, czy rejestr aspektów zawiera informacje o aspektach powstających w warunkach normalnych/ anormalnych.
Sytuacje awaryjne	Identyfikacja sytuacji awaryjnych była w 6.1.1, a gotowość i reagowanie w 8.2.	Potencjalne sytuacje awaryjne przeniesiono do 6.1.2 i powiązano bezpośrednio z aspektami środowiskowymi.	Plany awaryjne powinny wynikać z analizy aspektów i wpływów środowiskowych.
6.3 Planowanie zmian	Brak osobnego punktu 6.3; zmiany pojawiały się w kilku wymaganiach.	Dodano nowy punkt: zmiany wpływające lub mogące wpływać na SZŚ mają być prowadzone planowo i zarządzane.	Wdrożyć proces nadzorowania zmiany dla zmian procesowych, prawnych, technologicznych, organizacyjnych i dostawców.
8.1 Procesy, wyroby i usługi zewnętrzne	Mowa była o procesach zleczanych na zewnątrz.	Szersze ujęcie: zewnętrźnie dostarczane procesy, wyroby lub usługi istotne dla zamierzonych wyników SZŚ.	Rozszerzyć nadzór środowiskowy na dostawców, podwykonawców, usługi i wyroby wpływające na SZŚ.
9.3 Przegląd zarządzania	Dane wejściowe i wyniki przeglądu były określone, ale w mniej rozbitej strukturze.	Przegląd uporządkowano na 9.3.1, 9.3.2, 9.3.3; mocniejszy nacisk na zmiany, ryzyka, szanse i integrację z biznesem.	W wersji 2025 ułożono w bardziej logiczny sposób ten punkt.

Obszar / punkt	ISO 14001:2015 - było	ISO 14001:2026 jest	Znaczenie praktyczne
10 Doskonalenie	Rozdział 10: 10.1 postanowienia ogólne, 10.2 niezgodności, 10.3 ciągłe doskonalenie.	Rozdział 10 uproszczono do 10.1 ciągłe doskonalenie i 10.2 niezgodności oraz działania korygujące.	Uproszczenie struktury; doskonalenie bezpośrednio powiązane z poprawą efektów środowiskowych.

Aneks A

Aneks A jest informacyjny i nie dodaje wymagań, ale bardzo dobrze pokazuje, jak należy rozumieć zmiany. Jest szczególnie ważny, bo pokazuje intencję nowej normy i typowe kierunki interpretacji.

Opracował: Klaudiusz Szymczak

MS-Consulting

61-047 Poznań

Ul. Warszawska 149/6

tel./ fax 61 82 66 130

fax 61 624 77 76

www.ms-consulting.plbiuro@ms-consulting.pl